AI fortæller:

Tom Prehn, **Birgitte Frieboe** og **Birgit Lystager** er centrale skikkelser i et unikt kapitel af dansk musikhistorie i 1960'erne og 1970'erne.
De var især forbundet gennem den aarhusianske pianist og komponist Tom Prehns musikalske eksperimenter, der bevægede sig i det spændende grænseland mellem avantgarde–jazz, klassisk modernisme og "symfonisk pop".

Her er et overblik over deres indbyrdes samarbejde og roller:

1. Det musikalske bindeled: Tom Prehn
Tom Prehn var en pioner inden for dansk free jazz med sin *Tom Prehn Kvartet* i 1960'erne. Sideløbende underviste han på Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus. Han formåede at nedbryde barrierer mellem genrer og koblede den seriøse avantgarde sammen med popmusik og litteratur.

2. Samarbejdet med Birgit Lystager
Før **Birgit Lystager** blev folkeeje som en af Dansktoppens absolut største stjerner (kendt for megahits som *"Smilende Susie"* fra 1971), dannede hun i slutningen af 1960'erne og starten af 1970'erne en bemærkelsesværdig duo med Tom Prehn.
"Symfonisk Pop": Prehn komponerede musikken, og den anerkendte forfatter Svend Åge Madsen skrev engelske tekster.
Pladeudgivelser: Samarbejdet udmundede i de to sofistikerede pop–jazz–album *Ready to Meet You* (1971) og *Love's Labyrinth* (1972).

3. Samarbejdet med Birgitte Frieboe
Birgitte Frieboe var klassisk uddannet sangerinde og mødte Tom Prehn på konservatoriet i Aarhus, hvor hun fulgte hans kurser.
Vokal–eksperimenter og koncerter: Hun medvirkede som sanger på albummet *Love's Labyrinth* og sang i 1974 med ved opførelsen af Prehns værk *"Genever"* sammen med Odense Symfoniorkester.
"Dansk vrøvle–avantgarde": Hun optrådte i dette regi ofte side om side med netop Birgit Lystager. De to sangerinder fremførte sange med avantgardistiske, legende "vrøvletekster" – igen forfattet af Svend Åge Madsen – som udfordrede det traditionelle sangermiljø på musikkonservatoriet.

AI fortæller videre:

Her er historien om, hvordan de aarhusianske musikalske eksperimenter krydsede grænser og opnåede en overraskende global udbredelse og kultstatus mange årtier senere.

Den globale udbredelse af Tom Prehns, Birgit Lystagers og Birgitte Frieboes arbejde er et fascinerende kapitel. Deres musik mødte i første omgang stor modstand eller ligegyldighed hjemme i Danmark, men er sidenhen blevet **genopdaget som internationale mesterværker** i USA, Japan og Europa.

1. Den japanske genopdagelse af "Symfonisk Pop"

Hvor Birgit Lystager i Danmark primært blev husket for folkelige Dansktop–hits som "Smilende Susie", fik de to engelsksprogede album *Ready to Meet You* (1971) og *Love's Labyrinth* (1972) et helt nyt liv på den anden side af kloden flere årtier senere.

Kultstatus i Tokyo: I 2000'erne faldt japanske musiksamlere og toneangivende klub–DJ's over de sjældne danske vinylplader. De forelskede sig i den sofistikerede blanding af skandinavisk melankoli, bossanova, jazz–pop og soft rock.
En gennemsigtig "fe–stemme": I japanske musikmagasiner og genudgivelser blev Lystagers vokal beskrevet som en unik, gennemsigtig "fe–stemme".

2. Den amerikanske jazz–avantgarde vågner

Mens Lystager og Frieboe stormede frem i de japanske pop– og jazzkredse, mærkede Tom Prehn pludselig en overvældende international efterspørgsel på sin banebrydende free jazz fra 1960'erne.

Chokket i Chicago: Omkring år 2000 modtog den anerkendte amerikanske jazzkritiker John Corbett (skribent for bl.a. *Down Beat Magazine*) et gammelt bånd med Tom Prehn Kvartet fra det Svenske Visarkiv. Corbett reagerede med chok over musikkens tårnhøje niveau og udtalte, at det var en synd, at verden ikke kendte til denne danske hemmelighed.
Globale genudgivelser: Det amerikanske pladeselskab Corbett vs. Dempsey i Chicago satte sig for at udbrede musikken globalt. Det resulterede

i officielle udgivelser af Prehns tabte mesterværker, herunder *Axiom* (indspillet i 1963) og de legendariske båndoptagelser *Centrifuga* og *Solhverv*. Pladerne fik lynhurtigt status som "hellige graler" blandt free jazz–entusiaster i både Nordamerika og Europa.

3. Hvorfor eksploderede succesen internationalt?

Der er tre primære årsager til, at musikken fra Aarhus–miljøet i dag har et større publikum i udlandet end i sin samtid:

Det engelske sprog og Svend Åge Madsen:
Fordi forfatteren Svend Åge Madsen skrev teksterne til den symfoniske pop på engelsk, var der ingen sproglig barriere for de udenlandske lyttere.

Tidløs produktion:
Tom Prehns komplekse akkordstrukturer og Birgitte Frieboes og Birgit Lystagers tårnhøje vokale niveau passede perfekt ind i den globale bølge af *Easy Listening*, *Shibuya–kei* (japansk pop–subgenre) og progressiv jazz, der skyllede hen over verden i det 21. århundrede.

Streaming og vinyl–renaissance:
Internetfora og musikplatforme gjorde det muligt for globale gravere ("diggers") at dele de obskure danske udgivelser, hvilket pressede priserne på de originale vinylpresseringer op i astronomiske beløb på det internationale marked.
